

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/4-102

Датум:

16. 11. 2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Ванредни професор др Јелена Максимовић
2. Редовни професор др Марина Матејевић
3. Ванредни професор др Зорица Станисављевић Петровић
4. Доцент др Зорица Антић

2. Одлука Већа департмана за педагогију број 10/4-15 од 21. марта 2016. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Јелена Владимир Евтимов
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије педагогије

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Импликације улоге наставника на развој даровитости ученика

IV ПРЕГЛЕД-МАСТЕР РАДА:

Приложени мастер рад кандидаткиње Јелене Евтимов, садржи следеће целине изложене на 102 странице текста:

Увод указује на актуелност и значај теме која се односи на импликације улоге наставника на развој даровитости ученика. У уводу је образложен проблем истраживања, као и допринос постојећим сазнањима у педагошкој теорији и пракси.

Теоријски приступ истраживању обухвата следеће целине: Терминолошко и појмовно одређење и савремена схватања даровитости, Врсте даровитости и карактеристике даровитих ученика, Специфичности рада са даровитим ученицима у основној школи, Идентификација даровитих ученика у основној школи, Процес и проблеми дијагностиковања даровитости код ученика Подстицање даровитости у школској средини, Улоге наставника у раду са даровитим ученицима, Особине наставника које доприносе развоју даровитости код ученика, Основе за рад наставника са даровитим ученицима, Образовање наставника као основа за рад са даровитим ученицима, Образовање даровитих-облици рада са даровитим ученицима, Хомогено груписање као облик рада са даровитим, Делимично хомогено груписање као облик рада са даровитим ученицима, Редовна одељења са обогаћеним програмима за даровите ученике, Школска акцелерација као облик рада са даровитим ученицима, Индивидуализација наставе као облик рада са даровитим ученицима, Даровити ученици и учење страних језика, Резултати релевантних истраживања на тему даровитости, Образовање даровитих у Србији, Даровити у свету, Образовање даровитих у земљама из окружења-Мађарска и Словенија.

Методолошки приступ проблему представља целину у којој су дефинисани проблем, предмет, циљеви истраживања, затим варијабле истраживања, методе, технике и употребљени инструмент, описан је узорак, ток истраживања и статистички поступци. Проблем истраживања усмерен је на питање које у основи одређује даљи ток истраживања: Шта подразумева улога наставника у процесу развијања даровитости код ученика основне школе и на који начин наставник може допринети развоју даровитости? Предмет истраживања представљају ставови наставника о подстицању и развијању даровитости код ученика. Циљ истраживања који произилази из самог предмета постављен је на следеће нивое: теоријски: утврдити допринос улоге наставника у подстицању даровитости код ученика; сазнајни: утврдити ставове наставника у процесу подстицања даровитости; апликативни: проучити начине и облике рада наставника са даровитим ученицима. Из циљева истраживања формулисани су задаци истраживања: 1. Испитати релијабилност скале процене ставова наставника о њиховој улози у развијању даровитости код ученика (СПСНУРДУ). 2. Урадити факторску анализу података. 3. Испитати оспособљеност наставника за идентификацију даровитих ученика. 4. Испитати како наставници оцењују припремљености за рад са даровитима, у току свог студирања. 5. Испитати које облике рада наставници сматрају подстицајним за развијање даровитости код ученика. 6. Испитати ставове наставника о повезаности даровитости и успеха у учења страних језика. 7. Испитати како наставници процењују своју улогу у развијању даровитости код ученика. 8. Испитати ставове наставника о положају даровитих ученика у нашем систему образовања. На основу постављених задатака, дефинисане су следеће подхипотезе: 1. Претпоставља се да је скала процене ставова наставника о њиховој улози у развијању даровитости код ученика (СПСНУРДУ), конструисана за потребе овог истраживања, релијабилна и да поседује све метријске карактеристике. 2. Претпоставља се да ће се издвојити они фактори који се односе на облике рада са даровитим ученицима, идентификацију даровитих ученика и учење страних језика у односу на даровитост. 3. Претпоставља се да наставници нису довољно оспособљени за идентификацију даровитих ученика. 4. Претпоставља се да се, у процесу образовања будућих наставника, не посвећује довољно пажње оспособљавању за рад са даровитим ученицима. 5. Претпоставља се да наставници индивидуализовану наставу сматрају најефикаснијом за подстицање даровитости код ученика. 6. Претпоставља се да наставници уочавају позитивну повезаност између даровитости ученика и успеха у учењу страних језика. 7. Претпоставља се да наставници своју улогу и свој допринос сматрају значајним за подстицање даровитости. 8. Претпоставља се да наставници нису задовољни положајем даровитих ученика у нашем систему образовања.

У истраживању је коришћена дескриптивна метода, техника скалирања, а инструмент скала процене конструисана је посебно за потребе овог истраживања под називом Скала процене ставова наставника о њиховој улози у развијању даровитости код ученика (СПСНУРДУ). Узорак је обухваћено 105

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/4-102

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

16.11.2016.

наставника основних школа на територији Јужне Србије (Врање, Ниш, Лесковац, Косовска Каменица, Сурдулица).

Анализа и интерпретација података. У овом делу рада приказани су резултати истраживања спроведеног 2016. године на неколико локација Јужне Србије (у Сурдулици, Врању, Нишу, Лесковцу и Косовској Каменици). Испитаници су били наставници основних школа (приградских и градских). Од укупног броја наставника (105), 71,4% било је из градских школа, док је 28,6% било из приградских школа. Такође, узорком је обухваћено 70 наставника предметне и 35 наставника разредне наставе. Варијаблу у овом истраживању обележила је и научна област испитаника, као и то да ли ова карактеристика испитаника утиче на подстицање даровитости, те је узорком обухваћено 25,7% наставника из области природних наука и 29,5% из области друштвених наука и 12,4% наставника из различитих области вештина. Као и кроз теоријски приступ, и кроз анализу добијених резултата констатовано је да је улога наставника у подстицању даровитости код ученика од изузетног значаја и да наставник на више начина, може допринети развоју даровитости. Да би наставник постао фактор који подстиче а не гуши даровитост, морају се створити одговарајући услови. Као једна од највећих препрека у позитивном деловању, у овом истраживању издвојило се образовање наставника. Као и у теорији, и стање у пракси показује да је сама припрема наставника за рад са даровитима, на незадовољавајућем нивоу. Одатле произилазе многе последице, од идентификације до конкретног рада са даровитим ученицима.

Закључак обухвата најзначајнија разматрања проблема који се односи на испитивање улоге наставника на развој даровитости ученика у васпитно-образовној пракси.

Литература обухвата 67 релевантних јединица новијег датума на српском, хрватском и енглеском језику.

Прилози на крају рада обухватају коришћени инструмент у раду: Скала процене за испитивање ставова наставника о њиховој улози у развијању даровитости код ученика (СПСНУРДУ)

У ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Релијабилност показује вредност Кронбах Алфа који за коришћени инструмент износи 0,89 што задовољава критеријум поузданости и значи да је употреба овог инструмента била оправдана. Сваки од 40 ајтема у инструменту мере исту појаву. У истраживању је урађен КМО и Бартлетов тест. Вредност КМО теста показао је вредност 0,717 (што је веће од потребног 0,3), а Бартлетов тест показао је да постоји статистичка значајност, тј. $p=0,000$, на основу чега је закључено да је факторска анализа оправдана. По Кајзеровом критеријуму, акценат у истраживању усмерен је само на компоненте чија је карактеристична вредност 1 или више; те је издвојено 11 фактора који објашњавају укупно 69,61% варијансе. Како је за истраживање довољно образложење фактора који прелазе 50% варијансе, пресек је урађен код 6. фактора, закључно са којим је објашњено укупно 52,86% варијансе. Резултати добијени као исход истраживања отварају многа нова истраживачка питања и представљају добру основу за наредна истраживања.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У приказивању резултата евидентна је систематичност, поступност и прегледност. Дата су адекватна тумачења резултата и налази су повезани са истраживањима из литературе, што чини посебну вредност овог рада.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад: *Импликације улоге наставника на развој даровитости ученика* кандидаткиње **Јелене Евтимов** садржи све битне елементе емпиријског истраживачког рада. Рад је резултат самосталног истраживања студенткиње. Обухватан теоријски део рада припада теоријском контексту проблема истраживања. У њему су постављена већ постојећа теоријска сазнања из области која се истражује а утврђени су развој, стање и тенденције проучаваног проблема, изнете су научне чињенице које су

битне за теоријско тумачење. У раду су дата образложења добијених резултата и изведени су релевантни закључци.

VI ПРЕДЛОГ:

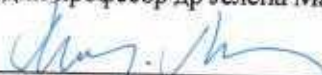
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Ванредни професор др Јелена Максимовић

Редовни професор др Марина Матејевић

Ванредни професор др Зорица Станисављевић Петровић

Доцент др Зорица Антић